

Česká republika

Česká školní inspekce

Liberecký inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Masarykova základní škola a mateřská škola, okres Semily

Tatobity 74, 512 35 Tatobity

Identifikátor školy: 600 099 067

Termín konání komplexní inspekce: 25. – 26. únor 2003

Čj.:	084 115/03-5181
Signatura:	kh5zw127

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Zřizovatelem Masarykovy základní a mateřské školy je obec Tatobity. Škola od 1. ledna 2003 přešla do právní subjektivity a stala se na základě rozhodnutí Zastupitelstva obce Tatobity příspěvkovou organizací na dobu neurčitou.

Škola vzdělává žáky od 1. do 4. postupného ročníku z Tatobit a nejbližších spádových obcí. V současné době má charakter málotřídní školy se dvěma třídami, v nichž jsou sdruženy vždy dva ročníky. V I. třídě se společně vyučují žáci 2. a 3. ročníku, ve II. třídě pak žáci 1. a 4. ročníku. K datu inspekce bylo ve škole evidováno celkem 29 žáků. Kapacita stanovená v rozhodnutí MŠMT ČR čj. 12 960/2003-21 ze dne 18. 2. 2003 o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení nebyla překročena. Všechny ročníky vyučují podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2 včetně Úprav a doplňků čj. 25 018/98-22. Součástí zařízení jsou školní družina a mateřská škola umístěné v objektu školy. Žáci základní školy (ZŠ) i mateřské školy (MŠ) se stravují ve společné jídelně v přízemí budovy.

Rada školy ve smyslu § 17a zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, v platném znění, nebyla zřízena.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- Personálních podmínek vzdělávání a výchovy v základní škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům,
- materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy v základní škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům,
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v 1. - 4. ročníku základní školy,
- organizace a průběhu činností ve školní družině,
- personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce mateřské školy ve školním roce 2002/2003,
- materiálně-technických podmínek vzdělávací práce mateřské školy ve školním roce 2002/2003,
- průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce mateřské školy.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Výuku zabezpečují ředitelka a jedna učitelka, část úvazku (výuku anglického jazyka, tělesnou výchovu, pracovní činnosti) vychovatelka školní družiny, která absolvovala studium cizího jazyka v Projektu G a získala odbornost pro výuku jazyka na 1. stupni ZŠ, pro ostatní předměty jí kvalifikace schází. Ředitelka školy je pro výuku na 1. stupni základní školy pedagogicky způsobilá, učitelka nesplňuje podmínky vyhlášky č. 139 /1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců, v platném znění, ani v jednom z kritérií. Kvalifikaci si však doplňuje studiem učitelství pro 1. stupeň na pedagogické fakultě

Technické univerzity v Liberci. V současné době je s učitelkou a vychovatelkou školní družiny uzavřena pro výuku pracovní smlouva na dobu určitou.

Činnost školy vychází z plánu práce pro daný školní rok a pouze v hrubých obrysech zachycuje jeho průběh. Organizace jednotlivých činností je řešena společně při každodenním styku. Plán práce v roční podobě ředitelce školy nevyhovuje, jejím záměrem do budoucna je rozpracování rámce do měsíčních plánů. Chod školy upravuje školní řád, provozní řád a řády jednotlivých součástí. Metodický orgán nebyl ustanoven vzhledem k počtu vyučujících, problematika se vztahem ke zvolenému vzdělávacímu programu a metodická pomoc jsou řešeny aktuálně.

Vyučující se podle možností účastní dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, okruhy čerpají z nabídky akreditovaných akcí pedagogických center. Prioritou byla školení k počítačové gramotnosti a studium změn při přechodu na právní subjektivitu. Průběžné vzdělávání je podpořeno pravidelným obohacováním učitelské knihovny tituly z pedagogiky, psychologie, nápady a metodikami k výchovám i ostatním předmětům.

Systém vnitřní kontroly se řídí plánem hospitací zaměřeným do výchovně-vzdělávacího procesu. Z hospitací, které jsou poměrně časté, jsou pořizovány hospitační záznamy, s výsledkem hospitační činnosti je každý pedagog seznámen. Závěry jsou sdělovány pracovníkovi taktně, společně jsou dohodnuta řešení k nápravě. Vynikající výsledky jsou jedním z kritérií pro přiznání osobního příplatku. Kontrola provozu je bezprostřední a odehrává se každý den při pobytu v prostorách školy. Záležitosti spojené s provozem i výchovně-vzdělávacím procesem jsou řešeny vždy neodkladně.

Organizační struktura školy je jednoduchá, ředitelka jmenovala učitelku jako svou statutární zástupkyni, v době její nepřítomnosti zastupuje školu krátkodobě vedoucí školní jídelny bez zvláštních kompetencí. Přenos informací v rámci školy je prováděn formou sdělování, vnější informační systém směrem k rodičům a veřejnosti je funkční a potřebám školy vyhovuje. Nejčastěji probíhá přes žákovskou knížku, notýsek, anebo je informace vyvěšena na informačním panelu.

Personální podmínky vzdělávání a výchovy jsou vzhledem ke schváleným učebním dokumentům průměrné.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Škola sídlí v patrové budově, pro svou činnost užívá první patro. Druhé, ve kterém byla původně bytová jednotka, se využívá minimálně jako sklad učebnic a učebna pro hudební výchovu. V prvním patře se nacházejí obě kmenové třídy, ložnice mateřské školy, sociální zázemí, skladiště pomůcek a ředitelna, která má charakter sborovny. V přízemí jsou umístěny učebny mateřské školy, kuchyň, školní družina s jídelnou pro žáky základní školy a cizí strážníky, malá tělocvična. Školní budova se nalézá v parku, pozemek a zahrada za budovou jsou v sezóně využívány pro výuku předmětu praktické činnosti.

Obě třídy jsou prostorné, čistě vymalované, esteticky podnětné. Lavice a židle jsou téměř nové, zakoupené v rozdílných velikostech. Zbývající nábytek je starší, ale zachovalý. Židle v I. třídě (2. a 3. ročník) mají nevhodný sklon sedadla a neumožňují zdravé sezení. Okna jsou proti průniku slunečního svitu chráněna pouze látkovými závěsy.

V kabinetu jsou odloženy zřídka používané zastaralé pomůcky. Přímo ve třídě jsou žákům i vyučujícím k dispozici televize s videem, radiomagnetofon, nástěnné tabule, přírodniny i další pomůcky. V jedné ze tříd jsou nainstalovány tři počítače přidělené v rámci projektu P III

Internet do škol (Indoš), ve druhé je školní žákovská knihovna, jejíž fond vychází z nabídky Klubu mladého čtenáře. Výpůjční doba je jednou týdně.

Fond učebnic vyhovuje potřebám realizace zvoleného vzdělávacího programu, podle potřeby se neustále obnovuje, základní učebnice doplňují pracovní sešity. Kromě komerčních pomůcek využívaly učitelky pravidelně tabuli s přípravou, magnetickou tabuli, rozmnožované texty, magnetofon s nahrávkou písničky v angličtině, kartičky s obrázky a početními úkony i vlastnoručně vyrobené pomůcky.

Žáci prvního ročníku byli vybaveni základními školními potřebami v hodnotě 200 Kč na jednotlivce.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům jsou velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE ŠKOLE

Realizace vzdělávacích programů

Vzdělávací program Základní škola je realizován v souladu se zařazením do sítě škol.

Učební plán pro školní rok 2002/2003 je v souladu se zvoleným vzdělávacím programem.

Hodinové dotace v předmětech a ročnicích odpovídají předloženému učebnímu plánu.

Vedená povinná dokumentace zachycuje průkazným způsobem průběh vzdělávání.

Způsob kontroly plnění učebního plánu je účinný.

Průběh a výsledky vzdělávání v jazycích (český jazyk, anglický jazyk)

Průběh a výsledky vzdělávání byly sledovány u obou vyučujících českého jazyka ve všech třídách, anglický jazyk v jedné hodině ve IV. třídě. Týdenní hodinová dotace předmětů je v souladu s učebními plány vzdělávacího programu Základní škola. Probírané učivo obsahově korespondovalo s požadavky osnov. Jednotlivé obsahové celky si vyučující rozvrhly do časově tematických plánů, některé ročníky měly oproti plánům zpoždění, jiné probíraly učivo v souladu, případně s malým předstihem.

Samotná příprava hodin byla poměrně pečlivá a vztahovala se k ní i písemná příprava na tabuli. Použití didaktické techniky zaznamenala inspekce pouze v hodině cizího jazyka. Pro podporu názoru a vyvození složitějšího učiva použily učitelky v dostatečné míře náležitě a vhodné pomůcky. Práce ve dvou odděleních vyžadovala od vyučujících pečlivou organizaci práce při střídání společné a samostatné práce se třídami i dobrý odhad osobního tempa jednotlivců.

Vyučovací metody byly zvoleny v souladu s předem vytčenými cíli, ve výuce převládaly frontálně řízené činnosti. Efektivní bylo nacvičování správné techniky čtení, prohlubování čtenářských dovedností a čtení s porozuměním v I. a IV. třídě. Kreativnost žáků i jejich spontaneita se projevily při dramatizaci přečteného úryvku. Výuka zpravidla navazovala na látku předchozích hodin, učivo bylo prezentováno přiměřeně schopnostem žáků, ke spolupráci byli podněcováni průběžnou motivací, pochvalou a bezprostřední zpětnou vazbou. Klasifikace v hodině anglického jazyka byla objektivně posouzena a zdůvodněna, vyučující střídala zajímavé činnosti a uplatnila relaxační chvílku ve formě nácviku písně v součinnosti s pohybovými aktivitami. V ostatních hodinách neměli žáci možnost relaxace ani v bloku psaní, které se střídalo s blokem čtení. Vyučující opomenuly připomínat žákům zásady správného sezení a držení psací potřeby při nácviku písma. Struktura jednotlivých hodin byla

zřetelná pouze v začátku a průběhu hodiny, finále postrádalo hodnocení a shrnutí probraného učiva.

Fyziologické podmínky výuky byly příznivé, výuka probíhala v klidné atmosféře, žáci byli pozorní a respektovali dohodnutá pravidla chování. Požadavky psychohygieny byly zpravidla dodrženy, diferencovaný přístup k žákům cizincům byl zaznamenán v jedné ze tříd.

Písemným projevům žáků věnují vyučující náležitou pozornost, žáci jsou vedeni k autokorekci vyznačených chyb a přiměřené úpravě svých písemností.

Učitelky se snažily hovořit spisovně a srozumitelně, kultura jejich projevu byla pro žáky vzorem.

Úroveň průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v jazycích hodnotí ČŠI celkově jako průměrnou.

Průběh a výsledky vzdělávání v přírodovědných předmětech (matematika, přírodověda, vlastivěda) a v pracovním vyučování

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání vychází z hospitací v hodinách matematiky ve všech ročnících, prvouky v 1. ročníku, vlastivědy ve 4. ročníku a praktických činností ve 2. a 3. ročníku. Jedna z vyučujících má vzdělání pro výuku na 2. stupni základní školy, druhá učitelka rovněž nesplňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, dále studuje pedagogickou fakultu. Rozdílná úroveň dosaženého vzdělání a délky praxe se dílčím způsobem projeví v metodickém vedení a organizaci výuky části zhlédnutých hodin.

Týdenní hodinové dotace sledovaných předmětů jsou v souladu s učebním plánem vzdělávacího programu Základní škola. Kontrolou třídních knih, žákovských prací a hospitacemi bylo zjištěno, že učební osnovy jsou k termínu konání komplexní inspekce dodržovány a plněny, nedochází k obsahové duplicitě a je zajištěna kontinuita výuky mezi jednotlivými ročníky. Stanovené výukové cíle odpovídají standardu vzdělání i aktuálnímu složení tříd, jsou voleny vhodně a přiměřeně.

Ve většině zhlédnutých hodin byla uplatňována vstupní motivace, v průběhu hodin byli žáci motivováni pochvalou a oceněním výsledků práce, zařazováním soutěží a her. Převládalo pozitivní a přiměřené hodnocení žáků učitelkami, které respektovaly individuální dispozice žáků a oceňovaly jejich zájem, snahu a pokrok.

Na sledovanou výuku byly učitelky dobře připraveny, měly promyšlenou stavbu vyučovacích hodin. Zhlédnuté hodiny se kvalitativně lišily hlavně z hlediska použitých metod a forem práce a zčásti efektivity výuky. Učitelky převážně uplatňovaly frontální způsob výuky se střídáním činností a vyváženým rozložením pozornosti vždy mezi oba ročníky ve třídě. Dbaly na vyvozování vztahů a souvislostí i na využití vlastních znalostí a zkušeností žáků. Probíranou látku podávaly přiměřeně věkovým schopnostem dětí, srozumitelně a až na ojedinělé drobné formulační nepřesnosti věcně správně. V části sledovaných hodin vhodně využívaly mezipředmětových vztahů, méně diferencovaného přístupu k žákům a práce s chybou. Obecně méně pozornosti bylo věnováno průběžné zpětné vazbě – systematickému a včasnému ověřování si, zda žáci správně porozuměli zadanému úkolu. V závěru hodin občas scházely dostatek času na shrnutí a fixaci probraného učiva.

Psychohygienické hledisko výuky bylo zpravidla dodrženo. Relaxační chvíle nebyly využity ve všech hodinách. Výuka se konala v esteticky upravených a příjemně působících třídách.

Ve sledovaných hodinách byly vhodně využívány učebnice, pracovní sešity, vlastní namnožené materiály, počítadla, nástěnné tabule a obrazové publikace. Didaktická technika nebyla použita.

Vyučování probíhalo ve vřídne pracovní atmosféře, žáci respektovali dohodnutá pravidla, chovali se klidně a ukázněně.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy jsou ve sledovaných předmětech na průměrné úrovni.

Výsledky vzdělávání a výchovy zjišťované školou

Škola neprovádí zjišťování výsledků vzdělávání standardizovanými, ba ani vlastními evaluačními nástroji.

Na základě zjištěných skutečností a provedených hospitací je průběh vzdělávání a výchovy celkově na průměrné úrovni.

SOUČÁSTI ŠKOLY

MATEŘSKÁ ŠKOLA

CHARAKTERISTIKA MATEŘSKÉ ŠKOLY

Zřizovatelem Masarykovy základní školy a mateřské školy Tatobity je Obecní úřad Tatobity. Sloučením obou škol od 1. 1. 2003 zaniklo místo ředitelky mateřské školy, v předškolním zařízení byla jmenována vedoucí učitelka, která přebírá část kompetencí vedoucího pracovníka.

Do mateřské školy (dále jen MŠ) s provozem od 6:30 do 16:00 hodin je v současné době zapsáno 25 dětí ve věku od 3 do 7 let. O děti se starají dvě učitelky.

V letošním školním roce je zpracován a ověřován nový model školního programu podle „Rámcového programu pro předškolní vzdělávání“ čj. 14 132/01-22.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE MATEŘSKÉ ŠKOLY

V jednotřídni MŠ působí dvě učitelky se 100% pracovním úvazkem. Vedoucí učitelka, do 31. 12. 2002 působící ve funkci ředitelky MŠ, má ve své pravomoci některé povinnosti ředitele a z toho důvodu i zkrácenou dobu přímé práce u dětí. Obě mají odborné pedagogické vzdělání zaměřené na předškolní výchovu a dlouholetou pedagogickou praxi. V době inspekce v MŠ zastupovala nekvalifikovaná učitelka bez pedagogického vzdělání, která vypomáhala ve škole od začátku školního roku po dobu několika měsíců.

Tato nepříznivá situace (dlouhodobá a opakující se nemocnost učitelek) byla důvodem obtížnějšího přechodu na nové plánování, nepřilíš funkčního hodnocení a využívání zpětné vazby na tvorbu či úpravu školního a třídního vzdělávacího programu. Vedoucí učitelka (ještě ve funkci ředitelky MŠ) prováděla kontrolní činnost u nekvalifikované učitelky. Ze záznamů se však nepotvrdilo odborné metodické vedení.

Rodiče mají volný přístup do třídy, obě strany využívají denní kontakt při předávání dětí i možnosti individuálních rozhovorů. Písemné informace se vyvěšují na nástěnkách ve vstupní

hale a šatně, avšak neodrážejí ve všech aspektech aktuální změny. Školní řád pro rodiče obsahuje mnoho různých informací a ztrácí charakter závazného dokumentu.

Po formální stránce je třeba tyto (i další) dokumenty školy dopracovat a aktualizovat. Ve vedení dokumentace o dětech byly shledány nedostatky. Jsou používány již zastaralé formuláře (rozhodnutí o přijetí dětí do MŠ), písemná pověření o odvádění dětí nejsou upřesněna, evidenční listy nejsou vyplněny ve všech náležitostech (potvrzení od lékaře).

Spojení se základní školou podporuje bezproblémový přechod dětí do první třídy.

V mateřské škole pracují dvě učitelky s odpovídajícím odborným vzděláním a dlouholetou praxí. V letošním školním roce až do doby inspekce působila u dětí nekvalifikovaná učitelka bez pedagogického vzdělání.

Systém vedení pracovníků a informační systém MŠ nebyl dosud po spojení se základní školou zcela zpracován. Nedostatky byly zjištěny ve vedení dokumentace.

Celkové hodnocení je průměrné.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE MATEŘSKÉ ŠKOLY

Mateřská škola je umístěna v budově základní školy. Dětem slouží třída propojená s kuchyní, vybavená herna a šatna. V prvním patře je zřízena stálá prostorná ložnice, jejíž podlaha je poškozená, není bezpečná. Rekonstruovaná umývárna a dětské WC jsou poměrně stísněné, avšak esteticky upravené. Prostory včetně šatny jsou situovány v jednom podlaží (kromě ložnice) a poskytují dětem možnost samostatného a bezpečného pohybu. Zajímavě a teple působí obložení stěn i podlahy třídy a herny přírodním korkem ve spojení s textilními doplňky, které byly od poslední inspekce pořízeny.

Také nadměrná hlučnost, která byla konstatována v poslední inspekční zprávě, byla v době konání inspekce zcela vyhovující.

Dětské stolky a židle jsou jedné velikosti a neodpovídají vždy vzrůstu dětí (heterogenní skupina od 3 do 7 let).

Vybavení třídy i herny je standardní, starší, částečně obnovované. Prostory v přízemí jsou vzhledem k počtu zapsaných dětí poměrně stísněné, nezaručují možnost spontánního pohybu pro všechny děti, malá je také nabídka tělocvičného náradí. Tento nedostatek je vyrovnáván relaxačními i sportovními aktivitami při pobytu venku, vycházkami do okolní přírody i možnostmi využívat školní tělocvičnu.

Pomůcky a hračky podporující dětskou fantazii jsou v dostatečné nabídce. Nově upravené herní koutky včetně malého prostoru v bývalém skladu hraček poskytují dětem dostatek intimních zákoutí. Schází však velké dřevěné stavebnice, pracovní stoly či koutek umožňující práci s náradím.

Materiál i pomůcky pro pracovní a výtvarné činnosti odpovídají potřebám školy. Silnější pastelky (i trojhranné) podporují správné a uvolněné držení. K hudebním aktivitám je k dispozici klavír, doplňkově je využíván magnetofon. Ve školní knihovně se nachází základní fond dětské literatury, množství pohádkových i obrázkových knih. Málo zastoupené jsou odborné pedagogické publikace k novým trendům v předškolní výchově. Školní zahrada přilehlá k budově není dostatečně oplocená, bezpečnost dětí při pobytu venku není zaručena. Zahradní náradí je původní, kovové, z pohledu nových požadavků na vybavení školních zahrad vyžaduje obnovu.

Stravování dětí zajišťuje školní jídelna přiléhající ke třídě. Děti mají celodenní kontakt s kuchařkami, mohou se kdykoliv napít. Společná svačina i oběd probíhají v klidné atmosféře.

Prostředí mateřské školy je funkčně vybavené, esteticky upravené, příjemné. Nedostatkem je poškozená podlaha ložnice, oplocení školní zahrady, jednotná velikost dětského nábytku a malá vybavenost učitelské knihovny. Celkové hodnocení je z těchto důvodů průměrné.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY V MATEŘSKÉ ŠKOLE

Realizace vzdělávacích programů

I přes nepříznivou personální situaci (dlouhodobě nemocná učitelka, kterou zastupovala nekvalifikovaná učitelka bez pedagogického vzdělání) je ve škole zpracován školní program na rok 2002/2003 „Barevný rok v mateřské škole“. Měsíční témata rozpracovaná do výchovných oblastí jsou dále konkretizována v denních činnostech. Program je ve fázi ověřování, nenese v současné době znaky zpětné vazby - hodnocení úspěšnosti použitých metod či realizaci projektového a problémového učení směrem k jednotlivému dítěti.

Ze záznamů v přehledu výchovné práce vyplývá návaznost jednotlivých činností, soulad s plánovanými aktivitami.

Sledovaná výchovně-vzdělávací práce byla v souladu se školním programem.

Pedagogická dokumentace je vedena.

Systém kontroly naplňování stanovených záměrů a analýza výsledků výchovně-vzdělávací činnosti nejsou dosud zpracovány.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce

Inspekce probíhala u zastupující učitelky bez pedagogického vzdělání a praxe. Tento nedostatek však nahradila její empatie, schopnost naslouchat dětem, velmi pěkný a vstřícný přístup. Všechny činnosti realizovala s ohledem na prožívání dětí, rozvoj jednotlivce a s vědomím potřeby seberealizace každého z nich. Další hodnocenou oblastí byly režimové momenty, kterých se účastnily dvě učitelky.

Ze záznamů a sledovaných denních aktivit vyplývalo pevné stanovení organizace dne a realizace zažitých forem práce s důrazem na společné plnění naplánovaných úkolů.

Zhlédnutý karneval probíhal v uvolněné atmosféře, děti navštívily i třídy základní školy, kde se prezentovaly říkadly a básněmi a předvedly se ve svých doma připravených maskách.

Spontánní činnosti měly volný průběh s nabídkou **nepřímo řízené** aktivity - kreslení. Příprava karnevalu se projevila v nabídnuté společné výtvarné práci na téma „moje maska“. Děti byly vedeny k samostatnosti, správnému držení tužky, sebeobsluze. Smíšená skupina dětí vytváří velmi dobré předpoklady ke vzniku pozitivních prosociálních vztahů. Společné řešení konfliktů, různé potřeby mladších a starších dětí zvládala učitelka zcela nenásilně a přirozeně. Později přichozí děti již neměly možnost plného zapojení do volné hry; organizace dne byla svázána pevnými pravidly.

Děti využily nabídku herních koutků i drobných konstruktivních stavebnic k vlastní seberealizaci. V průběhu her byly komunikativní, s radostí rozmlouvaly i s návštěvou.

Tělovýchovná chvílka měla charakter „protažení“, malá fyzická zátěž nebyla pro starší děti přínosná a následně se projevila jejich větší unavitelností při společných činnostech.

Řízená činnost byla zaměřena na následující aktivity mateřské školy – karneval. Společný rozhovor motivovaný různými básněmi, říkadly i písněmi probíhal v režii učitelky. Její vedení bylo založené na verbální komunikaci bez názorného materiálu, což u předškolních dětí není

vhodná forma činnosti. Vstřícný, přátelský způsob komunikace, respektování tempa dětí a snaha o jejich uspokojení však převážily nad absencí názorné motivace a děti byly spokojené a klidné.

Úkoly zadávané učitelkou plnily s chutí, zvládaly i dramatické ztvárnění nálad jednotlivých postav z literární předlohy. Byla procvičena výrazná výslovnost, rytmizace, dynamika. U některých dětí byla zjištěna silná patlavost. Dlouhé proluky a čekání až děti zaujmou základní pozici v kruhu snižovaly důraz na splnění všech naplánovaných úkolů a výslednou efektivitu.

Přechody mezi jednotlivými částmi v organizaci dne byly vedeny s klidem, osobnost učitelky působila na děti pozitivně, příkladně. Ne všemi dospělými však byly děti usměrňovány individuálně a s taktem.

Výsledky vzdělávání a výchovy

Jemná motorika byla procvičována, vzhledem k absenci náročnějších pohybových aktivit nelze zhodnotit pohybové schopnosti dětí.

Uspořádání prostředí napomáhá rozvoji samostatnosti dětí při sebeobsluze.

Úroveň jazykových a řečových dovedností odpovídala věku dětí, částečně byla zjištěna silná patlavost.

Heterogenní skupina podporuje schopnost dětí vzájemně spolupracovat a vžívat se do různých sociálních rolí, vzor učitelky upevňuje v dětech vzájemnou úctu a toleranci.

V konstruktivních i dramatických činnostech se projevila rozvinutá fantazie dětí.

Úroveň poznatků o okolním světě byla znatelná u starších dětí.

Sledované činnosti byly učitelkou pečlivě připravené. Projevila se však malá pedagogická zkušenost při motivaci a využití metod vedoucích k aktivizaci dětí. Vynikající byla oblast interakce, vztahů mezi učitelkou a dětmi, uspokojování základních potřeb dětí, jejich nenásilné a taktické vedení.

Nedostatkem je preferování společných činností nad individuálním a skupinovým učením. Hodnocení je průměrné.

ŠKOLNÍ DRUŽINA

CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍ DRUŽINY

Školní družina s jedním oddělením je součástí Masarykovy základní školy a mateřské školy Tatobity. Je zde zapsáno 25 dětí z 1. – 4. ročníku. Provoz je stanoven od 7:15 hodin a končí v 15:00 hodin odpoledne. Na základě písemné dohody s rodiči uvolňuje vychovatelka děti do zájmových kroužků.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH A MATERIÁLNÍCH PODMÍNEK ČINNOSTI ŠKOLNÍ DRUŽINY

Ve školní družině působí jedna pedagogická pracovnice s 16letou praxí, odborným středoškolským vzděláním pro školní družiny (vychovatelství, PO SSM) a rozšířeným vzděláním v anglickém jazyce. Ve školní družině má úvazek 69,46% a ve škole učí anglický jazyk, tělesnou výchovu a pracovní činnosti v přepočteném úvazku 36,36%. Nadále se sebevzdělává účastí na seminářích pořádaných pedagogickým centrem (PC), v poslední době

absolvovala seminář se zaměřením na využívání počítačů ve školní družině. Při práci s dětmi uplatňuje své sportovní zaměření.

Povinnou dokumentaci vede vychovatelka řádně na předepsaných tiskopisech. Z písemných záznamů v přehledu výchovně-vzdělávací práce vyplývá široká nabídka rekreačních a sportovních činností, včetně sezónních sportů a plavání. Příchod a odchod dětí do ŠD je písemně dojednan s rodiči dětí. Řád školní družiny je sepsán konkrétně i s informacemi pro děti a rodiče a je vyvěšen před ŠD, jeho součástí je poučení o BOZP.

Místnost školní družiny je propojená se školní jídelnou, kterou mohou děti využívat mimo dobu oběda. Vnitřní vybavení družiny a jídelny je zastaralé, působí neupraveně, vyžaduje změnu. Nábytek na pomůcky a hračky nepostačuje, mnoho materiálu je uloženo pod skříněmi pouze na zemi. Podlaha je poškozená, málo bezpečná.

K relaxaci dětí slouží pohodlná odpočinková sedací souprava a v části místnosti je položen koberec. Děti mohou využívat množství stolních her i hraček. Velkou část vybavení tvoří materiál a pomůcky k různým rukodělným výrobkům. K výtvarným i zájmovým činnostem je využívána velká mobilní tabule. K dispozici jsou také dva počítače s výukovými programy, magnetofon, dětská literatura a časopisy.

Škola vybírá od rodičů příspěvek na neinvestiční výdaje školní družiny, který plně využívá k zajištění pomůcek a potřeb pro děti.

Ve školní družině působí vychovatelka s odborným pedagogickým vzděláním.

Materiální vybavení a využívané prostory ŠD nejsou optimální a vyžadují změnu.

Povinná dokumentace je vedena v požadovaném rozsahu a řádně.

Hodnocení personálních podmínek je velmi dobré, materiální podmínky mají slabá místa a hodnocení je průměrné.

HODNOCENÍ ČINNOSTI ŠKOLNÍ DRUŽINY

Sledována byla ranní činnost ve školní družině před vyučováním.

Skupina dětí byla málopočetná, podmínky pro seberealizaci dětí byly velmi dobré. Děti měly možnost odpočinku na sedací soupravě, vychovatelka připravila množství pracovního materiálu, který využila děvčata a s dopomocí splétala formou ručního tkaní dvoubarevný pásek. Chlapci se realizovali při společné činnosti se zvukovou didaktickou hrou a hře s kartami. Vychovatelka citlivě přistupovala k jednotlivým skupinám, svých zkušeností využila k poučení dívek při hře s panenkami. Při nízkém počtu dětí byl možný individuální kontakt, atmosféra byla klidná a příjemná, děti odcházely do vyučování spokojené.

Sledovaná činnost ve školní družině měla velmi dobrý průběh.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Údaje ve zřizovací listině vydané obcí Tatobity dne 16. 10. 2002 pod čj. OÚ/02/škol./19/Bš jsou v souladu s údaji uvedenými v rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školních zařízení vydaném MŠMT ČR dne 18. 2. 2003 pod čj. 12 960/2003 - 21.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina, vydaná Obecním úřadem Tatobity dne 16. 10. 2002 pod čj. OÚ/02/škol./19/Bš, včetně přílohy č.1.

2. Rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, vydané MŠMT ČR dne 18. 2. 2003 pod čj. 12 960/2003-21.
3. Jmenování ředitelky školy do funkce čj. ŠK - 375/02/Bš ze dne 16. 10. 2002.
4. Jmenování pro zástupce statutárního orgánu bez podpisového práva s účinností od 1. 1. 2003.
5. Třídní knihy, třídní výkazy a vysvědčení všech tříd.
6. Tematické plány hospitovaných předmětů.
7. Namátkově vybrané žákovské knížky, sešity a další písemnosti žáků.
8. Rozvrh hodin.
9. Učební plán pro školní rok 2002/2003.
10. Zápisy z pedagogických rad od 24. 6. 2002 - 28. 1. 2003.
11. Rozhodnutí o odkladu školní docházky čj. 98/2002 ze dne 15. 4. 2002, 85/2002 ze dne 22. 2. 2002.
12. Rozhodnutí o přijetí žáka cizince ze dne 10. září 2002.
13. Výroční zpráva za školní rok 2001/2002 ze dne 20. července 2002.
14. Kniha úrazů vedená od školního roku 2001/2002.
15. Plán práce školy pro školní rok 2002/2003.
16. Plán hospitací a kontrolní činnosti pro školní rok 2002 - 2003.
17. Kniha kontrol od 1. 1. 2003 - bez zápisu.
18. Kniha podnětů a stížností – bez záznamu.
19. Minimální preventivní program.
20. Řád školy, řád školní družiny.
21. Provozní řád ze dne 9. 11. 2001.
22. Kritéria pro hodnocení zaměstnanců.
23. Osobní spisy pedagogických pracovníků ZŠ, MŠ - platové výměry, náplně práce, pracovní smlouvy.
24. Přehled výchovně-vzdělávací práce ŠD pro školní rok 2002/2003.
25. Docházkový sešit pro školní rok 2002/2003.
26. Zápisové lístky aktuálně docházejících žáků.
27. Statistický výkaz o mateřské škole V 1-01 k 30. 9. 2002.
28. Přehled výchovné práce pro školní rok 2002/2003.
29. Evidenční listy aktuálně docházejících dětí.
30. Evidence docházky dětí ve školním roce 2002/2003.
31. Přihlášky a rozhodnutí o přijetí dětí do mateřské školy pro školní rok 2002/2003.
32. Písemná pověření cizí osoby k odvádění dětí pro školní rok 2002/2003.
33. Zápisy z pedagogických porad - září 2002, prosinec 2002.
34. Záznamy z hospitací v roce 2002.
35. Povolení výjimky z počtu dětí na třídu z 11. 6. 1996.

ZÁVĚR

Personální podmínky vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům lze za daného stavu hodnotit pouze jako průměrné. Ani jedna z pedagogických pracovníků zabezpečujících výuku nesplňuje všechna kritéria pedagogické a odborné způsobilosti. Vzhledem k situaci se snaží ředitelka školy vytvářet pro další vzdělávání pedagogických pracovníků vhodné podmínky. Jedna z učitelek dálkově studuje pedagogickou fakultu Technické univerzity v Liberci pro učitele 1. stupně základní školy.

Organizace činnosti školy a informační systém jsou funkční a podmínkám školy vyhovují. Výchovně-vzdělávací činnost probíhá ve vhodných prostorových a psychohygienických podmínkách. Vybavení pomůckami a učebnicemi i didaktickou technikou umožňuje plnit učební osnovy v plném rozsahu. V rámci projektu Internet do škol byla škola vybavena počítačovou technikou, což významně ovlivňuje rozvoj počítačové gramotnosti žáků i vyučujících.

Výchovně-vzdělávací proces vychází z platných učebních dokumentů vzdělávacího programu Základní škola. Chybějící odbornost pro výuku na 1. stupni základní školy se projevila ve volbě forem a metod práce, stavbě hodiny a opakování stejných činností v hodinách podobného zaměření a charakteru.

V mateřské škole působí dvě učitelky s odbornou pedagogickou způsobilostí. Při dlouhodobé nepřítomnosti byla péče o děti zajištěna zástupem nekvalifikované učitelky. Vzhledem ke sloučení mateřské školy a základní školy dochází k vytváření nových vzájemných kompetencí a vnitřních vztahů. Je řešena otázka odpovědnosti za pedagogickou úroveň výchovně-vzdělávací práce. Ve vedení povinné dokumentace byly shledány formální nedostatky.

V ověřování je nový způsob plánování a realizace nových metod práce. Není ještě vytvořen systém zaznamenávání a dalšího následného využívání zpětnovazebních poznatků.

Materiální vybavení se v poslední době zlepšilo především úpravou doplňkových prostor, vybavením estetickými doplňky. Je pro předškolní děti podnětné.

Učitelská knihovna a úprava ložnice vyžadují řešení.

Sledovaná výchovně-vzdělávací činnost rozvíjela dětskou spontaneitu, byly vytvořeny velmi dobré podmínky v oblasti prosociálních vztahů. Zjištěné nedostatky v metodických postupech vyplývaly z nezkušenosti učitelky. Její přínos pro pozitivní prožívání dětí byl vysoký a odrážel se ve velmi přátelských vztazích, otevřené komunikaci a spokojenosti dětí.

Ve školní družině působí vychovatelka s odborným vzděláním, které si rozšiřuje podle svých zájmů a nabytých zkušeností využívá při práci s dětmi.

Prostory školní družiny vyžadují řešení, jsou stísněné a z estetického hlediska málo podnětné.

Činnosti ve školní družině měly odpočinkový charakter, děti dostaly příležitost k seberealizaci a byly spokojené.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Helena Čerovská	v. r.
Členové týmu	Bc. Růžena Janatová	v. r.
	Mgr. Jan Vrabec	v. r.

Další zaměstnanci ČŠI

Jana Čermáková

V Liberci dne 28. dubna 2003

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: .29. 4. 2003

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu	Podpis
Mgr. Marie Vitulová	v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy

České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnoticí stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný.</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Odbor školství a mládeže krajského úřadu, Masarykova 18, 460 01 Liberec	15. 5. 2003	084 131/03-5181
Obec Tatobity, Tatobity 85, 512 53 Tatobity	15. 5. 2003	084 132/03-5181

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.